

22. Małżeństwo według Biblii i Kościoła

1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE

- ukazanie małżeństwa jako wspólnoty życia i miłości.

2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

uczeń:

- po lekcji definiuje pojęcie małżeństwa;
- po lekcji dostrzega różnice pomiędzy małżeństwem cywilnym a małżeństwem kościelnym;
- stwierdza, że małżeństwo jest sakramentem;
- wymienia przymioty małżeństwa;
- wymienia historie biblijne związane z istotą małżeństwa;
- zna stanowisko Kościoła na temat małżeństwa chrześcijańskiego.

3. POJĘCIA, POSTACI

- małżeństwo,
- małżeństwo cywilne a konkordatowe,
- małżeństwo sakramentem.

4. WARTOŚCI

- dostrzeżenie istoty i rangi małżeństwa.

5. SCHEMAT LEKCJI

- cud w Kanie Galilejskiej,
- teksty Pisma Świętego mówiące o małżeństwie,
- rozróżnienie małżeństwa cywilnego od konkordatowego,
- warunki ważnie zawartego małżeństwa,
- małżeństwo sakramentem.

6. PROPOZYCJA REALIZACJI**Wprowadzenie**

Metoda – drama. Wybrani uczniowie (odpowiednio przebrani, zapoznani z tekstem i znający swoje role) na początku zajęć przedstawiają scenę dotyczącą pierwszego cudu w Kanie Galilejskiej na podstawie fragmentu Ewangelii: J 2, 1-11. Aktorzy: Jezus, Maryja, para młoda, starosta weselny, służby i goście weselni.

Po miniprzedstawieniu nauczyciel pyta uczniów:

- Jakiej sceny biblijnej dotyczyła drama?
- Co wiecie na temat pierwszego cudu Jezusa uczynionego podczas wesela w Kanie Galilejskiej?
- Kto znalazł się w trudnym położeniu?
- Kto dostrzegł problem małżonków?
- Jak Maryi udało się przekonać Jezusa?
- Co uczynił Jezus?
- Jak zakończyła się historia pary młodej?

Podsumowanie: pierwszy cud Jezusa został dokonany na weselu w Kanie Galilejskiej. Jezus wraz z Maryją byli zaproszeni na wesele, które trwało w ówczesnych czasach kilka dni. Pan młody jako przyszły gospodarz podczas wesela musiał popisać się przedsiębiorczością, aby zdobyć szacunek i poważanie wśród lokalnej społeczności. Zatem na weselu nie mogło niczego zabraknąć. Problem nowożeńców polegał na tym, że nawet się nie zorientowali, gdy zabrakło im wina. Matka Jezusa pierwsza to dostrzega i prosi dyskretnie Syna o pomoc, który wydaje się opierać Jej prośbie, bo nie nadeszła Jego godzina. Jednakże Maryja zaskakuje Jezusa i stawia Go przed faktem dokonanym, mówiąc do służ: „Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie”. Ze względu na miłość, jaką Jezus darzył Maryję, nie był w stanie odmówić spełnienia Jej prośby. Z kolei Maryja całkowicie ufała Jezusowi. Aby wybawić parę młodą z kłopotu, przemienił on wodę w stągwiach w wino, lepszej jakości niż poprzednie. Aby dobrze zrozumieć sens tej historii, należy zagłębić się w jej symbolikę. Wino jest symbolem błogosławieństwa. Dlatego też scena ta nabiera innego znaczenia. Parze młodej za jakiś czas miało go zabraknąć i miała się rozstać. Młodzi o tym nie wiedzieli, ale Maryja jako czujna Matka ludzkości pierwsza to dostrzegła. Wyprosiła interwencję u Syna, który Jej wysłuchał i ocalił małżeństwo.

Rozwinięcie tematu

Korzenie małżeństwa sięgają dzieła stwarzania świata. Kiedy Bóg skończył stwarzanie wszelkich istot, dostrzegł samotność Adama i postanowił dać mu kogoś, kto byłby dla niego pomocą. Dlatego stworzył Ewę, na widok której Adam się rozradował. Bóg wezwał pierwszych ludzi, aby dbali o ziemię, nadali zwierzętom imiona i rozmnażali się. Obecnie małżeństwo jest postrzegane jako swego rodzaju umowa małżeńska między mężczyzną i kobietą. Co stanowi o istocie małżeństwa?

Metoda – praca z tekstem Katechizmu Kościoła Katolickiego (1643-1654). Nauczyciel dzieli klasę na pięć grup i każda z nich otrzymuje kartę pracy (załącznik 1). Następnie członkowie grup określają warunki ważne zawartego małżeństwa.

Podsumowanie: małżeństwo, aby było ważne zawarte, musi spełnić konkretne warunki. O ważności małżeństwa konkordatowego, czyli kościelnego, decyduje: jedność, nierozzerwalność, otwartość na potomstwo i dbanie o dobro drugiej strony. Małżeństwo kościelne, zawierane przez kobietę i mężczyznę przed Bogiem, staje się sakramentem – ponieważ jest odwzorowaniem relacji Chrystusa z Jego Oblubienicą – Kościołem. Szafarzami sakramentu są sami małżonkowie, zaś kapłan poświadcza jedynie ważne zawarte małżeństwo i je błogosławi w imieniu Boga. Sakramentalność małżeństwa polega na tym, że w centrum wspólnoty małżeńskiej znajduje się Bóg. W życiu małżeńskim powinno się dążyć do świętości swojej oraz żony/męża, a także dzieci. Małżeństwo jest wspólnotą życia osadzoną głęboko na miłości i komunii Trójcy Świętej, która jest pierwowzorem Komunii Osób. Natomiast małżeństwo cywilne jest jedynie umową prawną między małżonkami. Związek cywilny jest sankcjonowany prawem ludzkim. Zatem małżeństwo cywilne stanowi związek dwóch osób, prowadzących wspólne życie, związanym emocjonalnie i ekonomicznie.

Zakończenie

Małżeństwo jest zamysłem Boga (od stworzenia świata), który powołuje mężczyznę i kobietę do budowania wspólnoty miłości. Jedność małżeństwa urasta do rangi sakramentu, ponieważ jest ona znakiem więzi, jaka łączy Chrystusa z Jego Oblubienicą – Kościołem. Łaska sakramentalna umacnia małżonków, aby mogli sprostać obowiązkowi życia małżeńskiego, wspierać siebie w miłości i dążeniu do świętości, a także wypełnić zadanie zrodzenia i wychowania swoich dzieci w wierze Kościoła. Węzeł małżeński ma charakter wieczysty i wyłączny, z czym łączy się trwałość rodziny, której filarem jest małżeństwo.

Notatka

Małżeństwo jest sakramentem, jaki udzielają sobie nawzajem małżonkowie. Kapłan jest tylko świadkiem tego wydarzenia i błogosławi nowopowstały związek małżeński. Ze swojej natury małżeństwo jest nierozzerwalne i skierowane na dobro, zbawienie, świętość małżonka, a także na zrodzenie potomstwa. Jedność małżonków jest odwzorowaniem jedność Chrystusa z Kościołem – Jego Oblubienicą.

Korelacja z edukacją szkolną:

- a) etyka – wartość małżeństwa,
- b) wiedza o społeczeństwie – małżeństwo, czyli rodzina jako podstawowa grupa społeczna,
- c) wychowanie do życia w rodzinie – małżeństwo filarem życia rodzinnego,
- d) język polski – interpretacja tekstu źródłowego na temat miłości małżeńskiej: św. Jan Złotousty *Homilia na List do Efezjan 20,1*.

7. INNE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI

Metoda – praca z tekstem Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r. (kan. 1055-1062). Nauczyciel dzieli klasę na pięć grup i każda z nich otrzymuje kartę pracy (załącznik 1). Następnie członkowie określają warunki ważne zawartego małżeństwa.

8. ALTERNATYWNE TEKSTY DO WYKORZYSTANIA

Małżonkowie chrześcijańscy (...) we właściwym sobie stanie i porządku życia mają własny dar wśród Ludu Bożego. Właściwa łaska sakramentu małżeństwa jest przeznaczona dla udoskonalenia miłości małżonków i dla umocnienia ich nierozzerwalnej jedności. Przez tę łaskę podtrzymują się wzajemnie (...) z pomocą wiernej miłości, a przyjmowanemu z miłości do Boga potomstwu wpajają chrześcijańskie nauki i ewangeliczne cnoty (KKK 1641).